

Geef deze gezichten een naam (85)

Marco Kleijer

Uitgelicht

In dit deel van “Geef deze gezichten een naam” willen we Renger Pieper uitlichten.

Renger werd op 18 februari 1882 geboren in Putten uit het huwelijk van Aalt Pieper en Wijmpje Meeboer.

Van Renger hebben we 2 pasfoto's waarbij hij door 7 personen werd herkend.

Renger trouwde op 10 augustus 1906 in Putten met Steventje van Voorst. Zij was een dochter van Dirk van Voorst

en Trijntje van Beek. Van Steventje hebben we ook een pasfoto. Zij werd door 1 persoon herkend.

Na het trouwen woonde het jonge echtpaar kort aan de Calcariaweg. In 1909 verhuisde het stel naar de Kerkstraat 85. Hier woonden ze tot 1925 waarna Renger iets verderop een huisje aan de Kerkstraat 108 liet bouwen. Dit huis draagt nog altijd de naam “Nacht Wacht”, een verwijzing naar het beroep dat Renger uitvoerde.

Nachtwacht

Op 1 juli 1915 trad Renger in dienst bij de Gemeente Putten als nachtwacht. Zijn voorganger, Jacobus Kraaijenhof, ging op die datum met pensioen en de 33-jarige Renger volgde hem op. Het jaarinkomen (jaarwedde) was 200 gulden. Dat was in die tijd een laag inkomen om met een gezin van rond te komen. Ik kan me goed voorstellen dat Renger, ondanks het lage inkomen, verheugd was dat hij de aanstelling kreeg. Als gevolg van de Eerste Wereldoorlog was namelijk de werkeloosheid toegenomen.

De Burgemeester der Gemeente **Putten** roept sollicitanten op voor de op 1 Juli a.s. openvallende betrekking van

Nachtwacht

dezer gemeente, op een jaarwedde ad f 200 en f 16 vergoeding voor kleeding.

Pensioenstorting 4 %.

De benoeming geschiedt voorloopig tijdelijk, onder verplichting voor den benoemde, om binnen een door den Burgemeester te bepalen tijd te zorgen, dat hij een aanstelling als onbezoldigd gemeenteveldwachter krijgt.

Stukken in te zenden aan den Burgemeester, voor den **5en Juni a.s.**

PUTTEN, 20 Mei 1915.

20

De nachtwacht had als taak om het dorp tijdens de nachtelijke uren te bewaken. Zijn taak omvatte onder andere: patrouilleren, brandpreventie, alarmeren en tijdsduiding. Nachtwachten riepen vaak de uren om: “Bewaar je vuur en kaarslicht wel! Tien uur heit de klok, de klok heit tien!”.

De nachtwacht werd ook wel “klepperman” genoemd. Jacobus Kraaijenhof, de voorganger van Renger, gebruikte als laatste daadwerkelijk nog de klep. Dat is een houten stuk gereedschap om bij onraad of alarm een klappend geluid mee te produceren.

Jubiläum

Vanaf zijn eerste aanstelling tot aan zijn pensioen is Renger nachtwacht in Putten geweest. Tijdens zijn werkzame leven heeft hij daardoor meerdere jubileums mogen vieren.

In De Harderwijker van 5 juli 1935 vinden we het 20-jarig jubileum terug:

“De heer R. Pieper was op 1 Juli 20 jaar als nachtwacht in dienst van de gemeente Putten. Op het gemeentehuis werd hij door den burgermeester toegesproken als hoofd der politie en ontving hij de zilveren eere medaille voor dezen 20-jarigen trouwen dienst. Tevens werd hij op verzoek van den Ned. Politiebond door den burgermeester toegesproken. Zij hem gegeven nog vele jaren zijn nachtelijken dienst in onze straten te mogen verrichten.”

Een foto hiervan vinden we terug in “Kent u ze nog... de Puttenaren”.

Renger Pieper en zijn vrouw staan links op de voorste rij

Vijf jaar later mocht het 25-jarig jubileum gevierd worden. In het Overveluwsch Weekblad van 6 juli 1940 lezen we daarover het volgende:

“Maandag 1 Juli j.l. herdacht onze plaatsgenoot, de heer R. Pieper, den dag, dat hij voor 25 jaar als nachtwacht voor de gemeente Putten werd aangesteld. In verband met de tijdsomstandigheden werd dit ambts-jubileum op eenvoudige, doch vriendschappelijke wijze herdacht. Als blijk van waardeering voor de diensten, welke Pieper steeds op trouwe wijze heeft vervuld, bood de Burgermeester, mede namens alle gemeenteamtgenoten, den jubilaris en zijn echtgenoot een 6 tal mooie keukenstoelen aan.”

Op 1 maart 1947 kreeg Renger eervol ontslag en werd daarmee de laatste nachtwacht die Putten heeft gekend. De gemeenteraad besloot om de vacature niet meer in te vullen.

Razzia

Tijdens de razzia van 1 en 2 oktober 1944 werd het gezin Pieper ongenadig hard geraakt. Vier zoons uit het gezin Pieper werden opgepakt en weggevoerd. Geen van hen keerde terug. In “Putten na de razzia” van Pieter Dekker lezen we daarover het volgende:

“Donderdag 4 januari 1945. Vandaag overlijdt Aalt Pieper. Samen met zijn drie broers en drie zwagers is hij opgepakt bij de razzia. De bejaarde vader Pieper was nachtwaker en in de nacht van de aanslag had hij gezien dat er een auto gestopt was voor het gebouwtje van de luchtbescherming bij het gemeentehuis. In de auto lagen de twee mannen (Frans Slotboom en Oberleutnant Eggert), die gewond zijn geraakt bij de aanslag. De volgende dag werd de bejaarde Pieper thuis opgehaald en naar het politiebureau gebracht. Er werd een uitgebreid rapport opgesteld van wat hij die nacht had gezien en 's middags werd hij weer vrijgelaten.”

Overlijden

Renger overleed op 6 september 1975 op 93-jarige leeftijd en ligt, samen met zijn vrouw, begraven op de Nieuwe Algemene Begraafplaats aan de Engweg in Putten in graf B III 197. Een grafsteen is helaas niet meer aanwezig.